

[Ministeren for handel, industri og søfart.]

gang til at få en sådan ordning, kun har benyttet sig af den i 2 à 3 tilfælde. Det forekommer mig derfor noget mærkværdigt, at det konservative folkeparti i dag, hvor det ikke sidder med regeringsmagten og regeringsansvaret, kommer med et forslag som det nu foreliggende.

Dertil kommer, at forslaget ikke som hidtil sonderer mellem industri- og håndværksvirksomheder. Det har vel ikke været tanken at lade håndværksstøtten bortfalde, men når der ikke stilles et særligt beløb til rådighed for håndværket, må det efter min opfattelse befrygtes, at håndværkets andel i støtten vil blive væsentligt mindre, end den hidtil har været. Jeg kan over for tinget oplyse, at efter min mening har der været en meget gunstig udvikling for håndværket under denne långivning. Jeg tror, at den har betydet uendelig meget i den tid, den har eksisteret, og at den har været med til at bibringe håndværket den fornødne konkurrenceevne. De mange ansøgninger, vi stadig væk modtager i ministeriet, og den udmærkede måde, lånene afvikles på, er for mig en garanti for, at ordningen har været rigtig.

Man vil måske stille det spørgsmål, hvorfor en garantiordning, der virker fortræffeligt, når det drejer sig om eksportkreditter, ikke skulle være en lige så god hjælp, når det drejer sig om industri- og håndværkslån. Forklaringen er den enkle, at for eksportkreditens vedkommende drejer det sig i hovedsagen om kortvarige engagementer til driftskapital; det er en sædvanlig bankmæssig forretning, og derfor er det naturligt i disse tilfælde at anvende en garantiordning. Hvor det drejer sig om anlægskapital og derfor om lange lån, er der derimod tale om en finansieringsform, som slet ikke udpræget er bankmæssig, og i hvert fald må det anses for usædvanligt, at en bank yder lån på en i forvejen fastsat løbetid på 15 år. Det er et åbent spørgsmål, om banker og sparekasser i det hele taget vil gå ind på selv mod statsgaranti at yde så

lange lån, men fra statens side må man af sikkerhedsmæssige grunde stille krav om en sådan løbetid; man vil ikke kunne acceptere den hidtidige bankordning med kassekreditter på 3 måneders opsigelse. Det ville jo betyde, at opsigelsen kunne falde på et for staten yderst ugunstigt tidspunkt. Vil pengeinstitutterne derfor i det hele taget være tilbøjelige til selv at tage 25 pct. af risikoen uden forlods at have lagt beslag på låneansøgerens sikreste pantsætningsobjekter, og vil i særdeleshed håndværkerne være i stand til at betale en væsentlig højere bankrente plus eventuel provision og plus garantipræmien til staten? Dertil kommer, at denne låneordning i høj grad tager sigte på at hjælpe nye virksomheder i gang, og derfor kan man befrygte, at de pågældende ikke vil have mulighed for at opnå statsgaranterede lån, fordi de ikke i forvejen har en bankforbindelse og bankerne vil være mere tilbøjelige til at søge at opnå en bankgaranti for deres normale kundeforbindelser for at slippe for en risiko, som de ellers ville have påtaget sig.

Den foreslåede ordning vil derfor, så vidt jeg kan se, meget let kunne udvikle sig til at blive en bankstøttelov i stedet for en industristøttelov.

Endelig er det anført, at det fremsatte lovforslag skulle indebære en administrativ forenkling i forhold til den gældende lov. Er det nu rigtigt? Ansøgningerne skal ifølge lovforslaget indsendes til ministeriet, der skal undersøge, om sagen har den forudsatte interesse, eller om sagen frembyder en større risiko, end staten kan overtage. Den samme undersøgelse finder sted i dag; men dertil vil så fremtidig komme undersøgelser fra bankernes side og forhandlinger mellem bank og stat om sikkerhedsspørgsmål. Der må udfærdiges to sæt papirer, lånedokumenter til pengeinstituttet og sikkerhedsdokumenter til staten. I tilfælde af restancer og realisationer af pantet vil sådanne dobbelte forhandlinger også være nødvendige. Pengeinstituttet vil ikke på egen hånd kunne give henstand uden at risikere, at